

Warszawa, 19-12-2025 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

**Zespół Prawa Konstytucyjnego,
Międzynarodowego i Europejskiego**

VII.053.63.2025.JRO

**Pani
Iwona Kowalska**

Szanowna Pani,

w odpowiedzi na Pani petycję z 15 grudnia br. uprzejmie informuję, że Rzecznik Praw Obywatelskich uznaje stawiane w niej postulaty za niezasadne.

Zakaz podwójnego obywatelstwa dla osób pełniących jakiekolwiek funkcje publiczne byłby niedopuszczalnym ograniczeniem biernych praw wyborczych w wyborach parlamentarnych (art. 99 ust. 1-2 Konstytucji) oraz nieproporcjonalnym ograniczeniem prawa dostępu do służby publicznej (art. 60 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji) w przypadku innych stanowisk publicznych. Pani twierdzenia odwołujące się do art. 1, 2, 4 i 216 Konstytucji RP w celu uzasadnienia konieczności wprowadzenia takiego zakazu są ogólnikowe i nieprzekonujące – nie mają one oparcia ani w doktrynie, ani w orzecznictwie. Ma Pani oczywiście prawo do formułowania subiektywnych odczuć co do sposobu interpretacji tych przepisów, ale Rzecznik w tym przypadku ich nie podziela.

Rzecznik nie znajduje argumentu, który potwierdzałby rzekome zagrożenia wpływające z piastowania funkcji publicznych przez obywateli polskich mających

dodatkowo obywatelstwo innego państwa. Ogólne wskazanie, że „w teorii możliwy jest konflikt interesów: decyzja dobra dla Polski vs. korzystna dla drugiego państwa”, nie ma wystarczającego potwierdzenia w faktach.

Zarysowane porównania Polski z Niemcami, Stanami Zjednoczonymi i Japonią są również niezwykle ogólne: trudno powiedzieć, co ma Pani na myśli przez „silne mechanizmy jawności i kontroli” i „bardzo rozbudowane procedury bezpieczeństwa”. Stwierdzenie, że „Polska pozostaje jedynym państwem w Europie bez systemowych mechanizmów jawności i kontroli obywatelstw osób pełniących funkcje publiczne”, jest pozbawione podstaw, bo zdecydowana większość państw europejskich nie wymaga publikacji informacji o podwójnym obywatelstwie urzędników, uznając ją za element życia prywatnego. Z reguły prawo przewiduje jedynie wymóg informowania przez niektórych wyższych urzędników o posiadaniu obywatelstwa innego państwa, ale informacja ta jest wyłącznie do wiadomości służb specjalnych, natomiast nie jest publikowana. W Polsce politycy i urzędnicy ubiegający się o dostęp do informacji niejawnych (ważnych z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa), są poddawani kompleksowej weryfikacji przez kontrwywiad, w ramach której konieczne jest poinformowanie służb o posiadaniu obywatelstwa innego państwa. Polskie rozwiązania w tym zakresie nie odbiegają od europejskiego standardu.

Pragnę zauważyć, że ani w USA, ani w Niemczech nie obowiązują zakazy podwójnego obywatelstwa dla parlamentarzystów, ministrów, sędziów i innych osób pełniących funkcje publiczne. Tego typu zakazy występują natomiast w państwach autorytarnych, takich jak Korea Północna, Somalia, Socjalistyczna Republika Wietnamu, Chińska Republika Ludowa, Federacja Rosyjska czy Republika Białorusi.

Na koniec należy przypomnieć, że Rzecznik Praw Obywatelskich jest organem odpowiedzialnym za strzeżenie praw i wolności obywatelskich, a Pani petycja formułuje postulat zmierzający do ograniczenia praw wyborczych, praw ubiegania się o urzędy publiczne, a także prawa urzędników do prywatności. Mając to na uwadze, uprzejmie wskazuję na możliwość skierowania petycji w tej sprawie bezpośrednio do podmiotów

posiadających inicjatywę ustawodawczą, np. Prezydenta RP, Rady Ministrów czy Komisji ds. Petycji Sejmu RP.

W związku z powyższym – stosownie do art. 13 ust. 1 ustawy z 11 lipca 2014 r. o petycjach¹ - Rzecznik Praw Obywatelskich zawiadamia, że nie dostrzega podstaw merytorycznych do występowania do innych organów władzy publicznej w sprawie zainicjowania zmian legislacyjnych w tej sprawie.

Z poważaniem

Anna Tomkiewicz

Naczelnik Wydziału

/-wydano i podpisano elektronicznie/

¹ Dz.U. z 2018 r. poz. 870.